

Predgovor

Pričujoči zvezek revije De musica disserenda je v celoti posvečen pregledu dosežkov s področja raziskovanja glasbe na Slovenskem in razmisleku o le-teh. Objavljene razprave omogočajo razgled po dosedanjem védenju o posameznih zgodovinskih obdobjih v slovenski glasbeni zgodovini, pospremljen s kritično presojo in ustvarjalnim premislekom o tem, kaj se kaže kot možna pot nadaljnjega raziskovanja. S to usmeritvijo se tako motri in presoja védenje o slovenski glasbi 20. stoletja (Leon Stefanija), o slovenski glasbi 19. stol. (Nataša Cigoj Krstulović), vedenje o slovenski operi (Gregor Pompe), o cerkveni glasbi v stoletju od druge pol. 18. do sredine 19. stol. (Radovan Škrjanc), o glasbi v 17. stol. (Metoda Kokole) in slednjič védenje o glasbi v obdobju srednjega veka (Jurij Snoj).

Domala vse, kar je bilo o glasbi navedenih obdobj napísano, z izjemo zastarelega ali kako drugače neaktualnega písanja, je v objavljenih prispevkih navedeno in – bodisi eksplicitno bodisi posredno – umeščeno v določeni kontekst. Avtorji omenjajo ali komentirajo zelo obsežno množico raznovrstnih besedil in s tem omogočajo širok panoramski razgled po tem, kako se je razmišljalo in kako se dandanašnji razmišlja o glasbenem življenju slovenskega kulturnega prostora. Tako zasnovano razpravljanje zanimivo in pomenljivo odseva sodobno resničnost. Problematika starejših, bolj oddaljenih in težje dostopnih obdobj, katerih glasba je v sodobni zavesti manj prisotna, bi se kazala sodobnemu nespecializiranemu bralcu v krog strogo znanstvenih vprašanj, ki so bolj ali manj le domena znanstvene, v skrajne podrobnosti segajoče zgodovine glasbe, čeprav se nikakor ne zadovoljuje s tem, da bi obravnavala le glasbo samo. Bolj kot se približujemo sodobnosti, širši in vse pestrejši je pogled na glasbo, tako da je písanje o glasbi 19. in zlasti 20. stol., navedeno in komentirano v tukajšnjih razpravah, resnično mnogoplastno in razvejano. Vključuje tako predragocene faktografske opise (žal za številna področja pogosto premalo natančne ali manjkajoče) kot tudi neobhodno potrebne inventarje (žal preredke in v marsikaterem primeru potrebne sodobne revizije); analitične in kritične študije kompozicij oz. glasbe različnih avtorjev; obsežnejše historične eno- ali večavtorske naracije; slednjič so v objavljenih razpravah zajete tudi povsem nove razprave o glasbi na Slovenskem, nove po osnovnih izhodiščih gledanja na fenomen glasbenega, ki so pogosto daleč stran od glasbe, in zato nove tudi po svojih tematikah in metodologijah. Prav v teh razpravah se kaže, kako se razblinja do nedavnega trdno postavljena meja med glasbo, ki so jo in jo še vedno ustvarjajo skladatelji, ki izhajajo iz tradicije evropske komponirane

glasbe, se pravi meja med resno glasbo na eni strani in vsemi drugimi glasbenimi zvrstmi na drugi strani; kaže se, kako se ta meja razblinja ob soočanju z vsakodnevno stvarnostjo, v kateri je sama potreba po glasbi tako močna, da preglasi možnost zaznavanja raznolikosti vsega tistega, kar se dojema kot glasba.

Z vsem tem pričujoči zvezek revije De musica disserenda prepričljivo dokazuje, da je v slovenskem prostoru artikulirano razmišljanje in razpravljanje o glasbi, vključno z raziskovalnim, zelo živo. Nedvomno je to mogoče razumeti kot spontan upoštevanja vreden instrument družbene samorefleksije, saj je glasba nekaj, kar tako ali drugače zadeva vsakogar, ki je vsaj malo dovzeten za (glasbeno)akustični aspekt vsakdanjega življenja. In v tem je mogoče videti obetavno perspektivo razmišljujočega raziskovalnega glasboslovja.

Jurij Snoj